

Jordgubbslandet

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Idag befinner sig mer än hälften av världens arbetstagare i osäkra anställningar, ofta med dålig lön och begränsad tillgång till både utbildning och socialförsäkringar. Under de kommande 20 åren väntas dessutom den globala arbetskraften öka med 800 miljoner människor vilket kräver stora ansträngningar för att skapa nya jobb som också är hållbara för människa och miljö.

Genom att skapa goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt säkerställa anständiga arbetsvillkor för alla gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som hela inkluderar hela samhället.

Var på jorden?

Filmen utspelar sig i Blekinge i Sverige.

Det ska vara enkelt att handla, resa och flytta mellan EU-länderna. Det är en av grundtankarna med EU-samarbetet. EU-länderna samarbetar därför för att möjliggöra de så kallade "fyra friheterna" på EU:s inre marknad. Vilka är dessa?

Arbetslösheten i Blekinge län ligger på drygt tio procent. Ändå importeras arbetskraft – varför?

Vad är gästarbetarnas orsak att komma till Sverige och jobba?

Många människor från länder både inom och utanför EU söker sig till Sverige för säsongarbete som t ex bärplockning. Får alla som är EU-medborgare komma och arbeta i Sverige? Behövs det tillstånd av något slag? Vem kontrollerar att reglerna efterföljs? Vad händer annars?

Vad menas med "svartjobb"? Vad är arbetsgivarens incitament att betala ersättning "svart"? Varför är det dåligt för arbetstagaren? Varför är det dåligt för samhället?

Varför vill arbetsledaren inte tillkalla läkare när Wojteks mamma svimmar?

Vissa menar att EU har skapat en låglönearbetsmarknad. Har gästarbetarna samma rättigheter som svenska arbetstagare? Varför/ varför inte?

Hur bestäms det vilken lön en person ska ha för ett arbete? Får man betala hur lite som

helst? Får man acceptera hur lite betalning som helst? Finns det regler kring hur mycket man får arbeta? Är de tvingande eller kan raster och vilotid förhandlas bort? För vem finns reglerna?

Vad gör ett fackförbund? Kan eleverna ge exempel på några fackförbund och vilka yrkesområden de är profilerade inom?

Vad är ett kollektivavtal? Gäller svenska kollektivavtal för alla som arbetar på svensk arbetsmarknad?

Hur kan vi som konsument av varor och tjänster hjälpa till och utöva påtryckning för anständiga arbetsvillkor?

Varför har lokalbefolkningen i filmen en så negativ syn på gästarbetarna? Tror eleverna att de hyser en missriktad ilska över förlorade arbetstillfällen och lönedumpning – eller är det en ovilja mot förändring? Något annat?

Diskutera hur filmens olika grupperingar och "vi och dom" ser ut! Varför? Har inte alla personerna i filmen egentligen mer som förenar dem, än tvärtom? Vad kan man tänka sig att alla människor vill ha?

Diskutera hur "vi och dom"-tänk kopplas samman med rasism och främlingsfientlighet!

Vad menas med "segregation"? Hur kan det motarbetas?

Vilka andra hållbarhetsmål berör filmen?

Jordgubbslandet

Filmtyp: Spelfilm
Produktionsår: 2016
Produktionsland: Danmark
Utspeles i land: Sverige

Regi: Wiktor Ericsson
Producent: Erik Magnusson
Manus: Wiktor Ericsson
Foto: Nadim Carlsen
Klippare: Erik Bäfving

Rek. från ålder: åk 7
Speltid: 93 minuter
Talat språk: svenska, polska
Textat språk VOD: svenska, engelska
Textat språk DVD: svenska

Jordgubbslandet passar också bra i

Samhällskunskap i årskurs 7–9

Individer och gemenskaper

- Ungdomars identiteter, livsstilar och välbefinnande och hur detta påverkas, till exempel av socioekonomisk bakgrund, kön och sexuell läggning.
- Sveriges befolkning, dess storlek, sammansättning och geografiska fördelning. Konsekvenser av detta, till exempel socialt, kulturellt och ekonomiskt.
- Svenska välfärdsstrukturer och hur de fungerar, till exempel sjukvårdssystemet, pensionssystemet och arbetslöshetsförsäkringen. Vilket ekonomiskt ansvar som vilar på enskilda individer och familjer och vad som finansieras genom gemensamma medel.
- Immigration till Sverige förr och nu. Integration och segregation i samhället.

Information och kommunikation

- Mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare, underhållare och granskare av samhällets maktstrukturer.
- Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet, samt hur information i digitala medier kan styras av bakomliggande programmering.

Rättigheter och rättsskipning

- De mänskliga rättigheterna inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Deras innebörd och betydelse samt diskrimineringsgrunderna i svensk lag.
- Olika organisationers arbete för att främja mänskliga rättigheter.

Samhällsresurser och fördelning

- Hur hushållens, företagens och det offentliga ekonomien hänger samman. Orsaker till förändringar i samhällsekonomin och vilka effekter de kan få för individer och grupper.
- Arbetsmarknadens och arbetslivets förändringar och villkor, till exempel arbetsmiljö och arbetsrätt. Utbildningsvägar, yrkesval och entreprenörskap i ett globalt samhälle. Några orsaker till individens val av yrke och till löneskillnader.
- Skillnader mellan människors ekonomiska resurser, makt och inflytande beroende på kön, etnicitet och socioekonomisk bakgrund. Sambanden mellan socioekonomisk bakgrund, utbildning, boende och välfärd. Begreppen jämlikhet och jämställdhet.

Beslutsfattande och politiska idéer

- Sveriges politiska system med Europeiska unionen, riksdag, regering, landsting och kommuner. Var olika beslut fattas och hur de påverkar individer, grupper och samhället i stort. Sveriges grundlagar.

Geografi i årskurs 7–9

Livsmiljöer

- Var olika varor och tjänster produceras och konsumeras samt hur varor transporteras. Hur människors försörjning och handelsmönster har förändrats över tid.